

Ajuntament de Mataró
Patronat Municipal d'Esports

PREPAREM
EL FUTUR

CONCLUSIONS

1r

PRIMER
CONGRÉS
DE L'ESPORT
MATARONÍ

ÍNDEX

0. 1r CONGRÉS DE L'ESPORT MATARONÍ	Pàg. 3
1 EL LLEURE, LA SALUT I ELS GRUPS ESPECIALS	Pàg. 5
2. L'ESPORT I L'ESCOLA	Pàg. 12
3. ELS CLUBS ESPORTIUS	Pàg. 16
4. ANNEX	Pàg. 23
5. TEMPORALITZACIÓ	Pàg. 25

0. 1r CONGRÉS DE L'ESPORT MATARONÍ

PONENTS

- **Sr. Rafael Niubó**, *President de la “Confédération Européenne Sport Santé i Director General d’UBAE*
“Esport per a tothom”
 - **Sr. Ferran Cardenal**, *Traumatòleg de l’esport*
“Activitat física i salut”
 - **Sr. Albert Vergés**, *Director gerent de la Federació Catalana d’esports per a disminuïts psíquics*
“Grups Especials”
 - **Sr. Albert Batalla**, *Professor de la Universitat de Barcelona*
“L’activitat física i l’esport a l’escola: la realitat i el futur”
 - **Sr. Josep Monràs**, *President de la Unió de Consells Esportius Territorials de Barcelona*
“L’Esport en edat escolar”
 - **Sr. Joan Carles Burriel**, *Director de l’INEFC*
“Esport i formació: les titulacions”
 - **Sr. Mario Lloret**, *Director de l’INEF Barcelona*
“La formació en l’activitat física i la salut”
 - **Sr. Romà Cuyàs**, *President de la Federació Catalana d’Atletisme, secretari d’Estat i president del Consell Superior d’Esports (1982-1986)*
“L’associacionisme esportiu”
 - **Sr. Antoni Rebolleda**, *Tècnic d’esports de l’Ajuntament de Sabadell*
“El model esportiu a la ciutat de Sabadell”
 - **Sr. Antoni Giménez**, *Junta Directiva ACGEP*
“El futur dels clubs esportius”
 - **Sr. Santi Carreras**, *Director d’Esports de Catalunya Ràdio*
“Els mitjans de comunicació i l’esport”
 - **Sr. Manuel Ibern**, *Director del Mundial de Natació 2003*
“El patrocini esportiu”
 - **Sr. Albert Batlle**, *Diputat-President de l’Àrea d’Esports de la Diputació de Barcelona*
“El paper de les administracions en l’esport”
-

COMUNICADORS

- **Sr. Francesc Masriera**, *Coordinador d'àrees del Centre Natació Mataró*
“El lleure i el futur dels clubs de natació”
 - **Sr. Jesús Fortuño**, *Gerent d'Esport-3 i especialista en activitat física per a la gent gran*
“Línies de futur dels programes d'activitat física amb gent gran”
 - **Sra. Carmen Ercilla**, *Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona*
“La incorporació de la dona a l'activitat físico esportiva”
 - **Sr. Joaquim Torres**, *Cap del ganivet tècnic d'educació física de l'escola Meritxell*
“L'esport en edat escolar”
 - **Sr. Josep Tuneu**, *Professor d'Educació física de l'IES Thos i Codina*
Sra. Susi Carreño, *Professora d'Educació física de l'IES Pla d'en Boet*
“Activitats extraescolars: Jocs esportius escolars”
 - **Sr. Salvador Sagrera**, *Responsable del futbol base del Club Esportiu Mataró*
“Futbol federat – futbol escolar”
 - **Sr. Joan Ventura**, *President de la Unió Esportiva Mataró*
“Clubs usuaris d'instal·lacions esportives municipals”
 - **Sr. Jordi Buscà**, *President del Centre Atlètic Laietania*
“El paper dels clubs amb instal·lacions pròpies en el finançament de l'esport de competició”
 - **Sr. Manuel Punsola**, *Membre de l'Agrupació Científico Excursionista*
“Clubs sense utilització d'instal·lacions municipals”
 - **Sr. Saül Gordillo**, *Director del diari El Punt/Maresme*
“L'Esport en els mitjans de comunicació locals i l'aparició d'un diari esportiu d'abast català”
 - **Sr. Patrick Beneroso**, *Director del centre comercial Alcampo de Mataró*
“El patrocini local”
 - **Sr. Albert Solé**, *Director de l'Àrea d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona*
“Pla estratègic de l'esport a Barcelona”
-

1. EL LLEURE, LA SALUT I ELS GRUPS ESPECIALS

CONCEPTES. DEFINICIONS

"L'esport és un dret i és un dret per a tothom"

Podem entendre que els títols que encapçalen el temari desenvolupat en el Congrés, "L'esport del lleure", poden quedar englobats en el concepte del que avui s'anomena *esport per a tothom*.

El concepte *esport per a tothom* sorgeix com a resultat d'un debat general entorn dels canvis i de l'evolució que hi ha hagut en la societat contemporània, i pretén expressar una nova funció de l'activitat física dins una societat dinàmica com la nostra, en la qual l'oci i el benestar són cada cop més presents.

Aquesta realitat, doncs, ja ens dóna indicis d'una primera conclusió: *no hi ha una definició única d'esport per a tothom*. Cal cercar la nostra, si fa al cas.

A LA NOSTRA CIUTAT

Propostes d'esport lleure

La pràctica de l'activitat física i esportiva en la *perspectiva del lleure* representa un col·lectiu de més de deu mil persones, i la podem trobar en diferents paràmetres i diverses formes. En un repàs no exhaustiu tindrem:

▪ Des de l'Administració

En forma de programes concrets com:

- AERÒBIC, al Casal de Joves i a la Piscina Municipal
- GIMNÀSTICA DE MANTENIMENT, al Casal de Joves i a la Piscina Municipal
- ESCALADA EN ROCÒDROM, al Casal de Joves
- NATACIÓ i activitats aquàtiques del lleure, a la Piscina Municipal
- GRUPS D'ACTIVITAT FÍSICA PER A GENT GRAN; 12 grups d'activitats en 7 espais / instal·lacions municipals.
- SANTES ESPORTIVES: "La travessa nedant del port" , "La cursa popular"

També en altres formes habilitades com:

- JÒGUING (passis abonament), a l'Estadi Municipal d'Atletisme
 - El Circuit de *fúting* del Nou Parc Central.
 - Les pistes de petanca
-

- Mobiliari esportiu divers, per al lleure, en places i jardins.

No podem oblidar El Sorrall, com a nou equipament esportiu del lleure del futur immediat, amb una proposta d'activitat física de lleure certament potent.

▪ **En clubs i entitats esportives**

Es tracta d'entitats que, a més de mantenir l'esport de competició federada també tenen una oferta més o menys àmplia dirigida a associats que practiquen esport en la perspectiva del lleure. N'esmentem algunes:

- Centre Natació Mataró
- Centre Atlètic Laietania
- Grup Atletisme Lluïsos Mataró
- Grup Maratonià Mataró
- Unió Recreativa Laru
- Club Tennis Mataró
- Club Tennis les Sureres
- Entitats excursionistes: UEC i ACE
- Maimakansu

▪ **Des de l'iniciativa privada**

Podem trobar una oferta cada cop més nombrosa en:

- Gimnasos privats
- Empreses de serveis del lleure...

També cal recordar els actes o activitats esportives que es duen a terme tant per iniciativa pública com privada. Serveixen com a exemple les següents:

- La Mitja Marató
- Bicicletada (Pryca)
- Cursa popular (Ronda 43)
- Cursa de Nadal (les Sureres)

1. NOVA POLÍTICA ESPORTIVA DEL LLEURE:

Cal impulsar noves polítiques esportives multisectorials i transversals, d'acord amb els esquemes teòrics de l'esport del lleure, orientades al benestar i la qualitat de vida i que tinguin la voluntat d'incorporar la màxima població possible, sense excloure ningú, per la qual cosa caldrà que tinguin un accent universalista marcat.

L'Administració pública, tenint en compte la transversalitat, hauria de tenir presents els programes o propostes culturals, socials, recreatives, d'oci... que promoguts per l'Administració o per altres àmbits municipals, serveis o organismes autònoms podrien complementar-se entre si, a fi de poder fer una oferta més completa al ciutadà.

1.1.IMPULSAR L'ASSOCIACIONISME

Cal impulsar una organització o associació de *l'esport per a tothom* a Mataró, lligada a un organisme, associació o federació d'àmbit nacional i internacional i que tingui com a característiques ser:

- **Participativa i oberta** a tothom, sense cap mena de discriminació.
- **Plural**, perquè les diferents procedències dels qui la composin signifiquin un enriquiment
- **Popular** i accessible a tothom
- **Laica**, respectuosa i aconfessional
- **Innovadora i moderna**
- **Representativa de l'estil i del sistema esportiu** del seu país i del seu entorn
- **Democràtica** en la seva forma i organització
- **Oberta** als contactes interculturals, internacionals...

Aquesta associació hauria de tenir les funcions següents:

- Educar, sensibilitzar, formar i orientar la població en *l'esport del lleure*.
- Promocionar i dinamitzar la pràctica de l'esport del lleure entre la població.
- Dotar-se de fonts de finançament pròpies i de l'aparell administratiu necessari.
- Organitzar activitats esportives del lleure.
- Facilitar i potenciar la comunicació i la interrelació social mitjançant l'esport del lleure
- Estudiar la possibilitat d'adherir-se a altres associacions o organismes nacionals o internacionals.

Aquesta associació podria anar precedida de la constitució d'una gestora a partir d'un col·lectiu de persones interessades.

Algunes, entre d'altres, de les finalitats d'aquesta gestora serien:

- Reunir agents esportius que tinguin, o que pugin tenir-ne en el futur, incidència en l'esport del lleure, amb la finalitat d'establir les bases per a avançar cap a una assemblea constituent de l' Associació.

1.2. LA DONA I L'ESPORT

La dona ha tingut dificultats històriques per a normalitzar una pràctica esportiva constant.

Caldria pensar en una política que facilités l'accés de la dona adulta (en una franja d'edat compresa entre els trenta i els cinquanta-cinc anys aproximadament) a la pràctica esportiva.

Per això caldria fer un estudi de la situació i de l'oferta del mercat i determinar si cal:

1. La creació d'un nou programa

- *Monitoritzat*
- *Descentralitzat*, geogràficament sobre el mapa de la ciutat.
- *De caràcter esportiu i dinàmic*, que prevegi les disponibilitats de temps i horàries de les dones que treballen, de les mestresses de casa i de les mares amb nadons, i que tinguin en compte, també, els diferents segments d'edat i, per tant, intensitats diferents.
- *Que propiciï la interrelació social*, tenint clara l'oferta específica que ja hi ha en el mercat.

2. Donar suport a l'oferta actual del mercat

- Aprofitant els espais esportius d'entitats en què ja s'estiguin desenvolupant programes d'aquesta mena.
- Creant programes de suport complementaris.
- Facilitant l'accés a les ajudes materials o econòmiques

1.3. LES PERSONES DISCAPACITADES

De la mateixa manera que cal promoure noves polítiques esportives multisectorials i transversals, caldria, també, per a aconseguir una integració social normalitzada, impulsar polítiques que possibilitin o que facilitin *la participació en l'esport* de totes les persones discapacitades o disminuïdes, tant si la seva discapacitat és física com si és psíquica o sensorial; també haurien de facilitar la pràctica i l'accés als esportistes individuals i l'ús dels equips esportius als discapacitats.

Caldrà, doncs, tenir molt presents les associacions i agrupacions de la ciutat per a plantejar-los potenciar conjuntament la idea *de pràctica esportiva com a factor de salut i de millora de la qualitat de vida*.

Tal com ja es va plantejar en el Congrés, en el món de les discapacitats tenim un nivell baix de factors coadjuvants, no tan sols en el sector de l'esport si no també en altres sectors.

Per tant, ens hem de proposar impulsar un programa global en dos terminis diferents:

A curt termini

- Posar en pràctica un Pla de formació específic per a monitors.
- Desenvolupar un programa d'activitat física per mitjà de professionals especialitzats en el tema, i anar-lo aplicant gradualment, segons les possibilitats econòmiques i d'infraestructures.
- Dotar de materials esportius específics les instal·lacions en què es dugui a terme l'activitat.

A mitjà i llarg termini

- Redactar un Pla d'adequació de les Instal·lacions esportives municipals per tal de permetre l'accés i la mobilitat del discapacitat amb la màxima independència possible.
- Vetllar pel compliment de les normatives d'accés i eliminació de barreres arquitectòniques en les noves instal·lacions esportives.

1.4. L'ACTIVITAT FÍSICA I LA GENT GRAN

La nostra ciutat té de fa anys un programa d'activitat física per a la *gent gran* que es capdavanter al país.

Dins els paràmetres actuals de nova política caldria treballar en diferents sentits nous:

- Aconseguir la possibilitat d'accedir a la pràctica de l'activitat física per a tota la gent gran, amb la finalitat de millorar-los o mantenir-los la qualitat de vida. Això implica una quantitat de recursos important tant d'ordre econòmic (monitors, materials.....) com d'espais o instal·lacions esportives.
-

- Fer un nou replantejament del programa que es duu a terme a la ciutat d'acord amb una nova segmentació per edats de les persones grans.
 - Crear o afermar la coordinació entre les diferents institucions amb polítiques socials conjuntes.
 - Dotar amb equipaments espais adients que possibilitin la pràctica d'activitats físiques a la gent gran: els que ja hi ha, els que es projectin en el futur, esportius o no (casals d'avis, centres cívics...) segons el cas.
- També cal dotar aquests espais de materials i aparells adequats a l'activitat física.

1.5. EL LLEURE DINS L'ESPORT FEDERAT

Cal tenir present la problemàtica actual dels clubs on conviuen la pràctica del lleure social i altres seccions d'esport federat del mateix club. Les necessitats cada cop més sofisticades de la societat han comportat no poques dificultats a l'hora d'assolir *l'equilibri* entre les necessitats socials i el desenvolupament de les seccions esportives.

Realment és d'una complexitat gran trobar *l'equilibri just per a invertir una part important dels recursos econòmics* aconseguits amb el sector del lleure social en el desenvolupament de l'esport federat. La solució és complexa, difícil, perquè les entitats, els clubs o les empreses privades especialitzades en l'esport lleure destinen els recursos econòmics *tan sols "al lleure"*, mentre que en els clubs o entitats a què fem referència aquests recursos s'han de dividir entre els dos sectors: el del lleure i el de l'esport federat.

Aquesta situació, en el moment present, es complica encara més, perquè el fort creixement de la demanda d'activitats esportives de lleure fa aparèixer empreses de serveis en el mercat i, fins i tot, empreses de caràcter multinacional

En aquest context hem d'admetre que cap administració no ha d'assumir la totalitat del cost que suposa la pràctica esportiva. Sí que cal, però, que les administracions arbitrin fórmules que ajudin a preservar valors tan necessaris com els que aporten les entitats esportives, i per això cal unificar els esforços d'uns i altres.

2. TEMES COMUNS O GENERALS, NO ESPECÍFICS DE L'ESPORT DEL LLEURE

2.1. L'ESPORT I LA SALUT

La salut té una importància capdal en l'esport. Per això caldria disposar de bons professionals (metges, fisioterapeutes, massatgistes...) especialitzats en medicina esportiva que vetllessin pels objectius bàsics relatius a la salut: *orientar* cap al tipus d'esport mes recomanable i *vetllar* perquè la pràctica esportiva es faci en les millors condicions possibles. Tot això s'hauria de fer sense perdre de vista un altre objectiu, *la prevenció*, i garantint, per tant, l'assistència sanitària i l'atenció als accidents i a les lesions.

2.2. INFRASTRUCTURES ESPORTIVES. INSTAL·LACIONS

Quan ens plantegem les necessitats locals d'infraestructures esportives caldria tenir present *l'esport del lleure*, i que això implica que cal distribuir elements esportius per tota la geografia urbana. També caldria tenir-lo present a l'hora de reservar espais en les Instal·lacions esportives municipals.

2.3. ELS TÈCNICS ESPORTIUS

La formació i la titulació professional dels tècnics esportius és una necessitat expressada en gairebé totes les àrees temàtiques del Congrés. Dins l'àmbit del lleure es constata la necessitat de *tècnics especialitzats* i titulats en disciplines específiques com: la gent gran, els discapacitats, els infants...

3. ACCIONS

3.1. Propiciar i facilitar el diàleg entre “l'esport per a tothom” i “l'esport federat”

Tenir en compte les propostes que des de l'esport tradicional, clubs i federacions, puguin sorgir en el futur per a complementar-se, i cercar els interlocutors entre les parts per, d'aquesta manera, obrir encara més el ventall d'oferta d'activitat física a la població.

3.2. Impulsar una nova política urbanística. “Esportivitzar” l'urbanisme

Perquè tot el territori municipal, urbà i rural, sigui una gran plataforma d'oferta d'activitat física, variada i atractiva, per tal que, mitjançant l'accés a la pràctica de l'activitat física, les persones puguin gaudir del seu dret al benestar i a la salut.

3.3. Elaborar un cens índex, el més ampli possible, i fer un estudi posterior d'accions per realitzar

Com a indicador de la massa de població que practica una forma o altra d'activitat físicoesportiva.

De conformitat amb la política de transversalitat de l'Administració local, caldria tenir en compte la possibilitat d'incorporar aquest cens índex al Pla de civisme.

3.4. Sensibilitzar la població de la necessitat de practicar l'activitat física i l'esport

En la perspectiva de la salut, el benestar físic i psíquic, i de l'educació permanent de la persona.

Editar una *Guia de l'esport i l'activitat física*

3.5. Propiciar que el sector econòmic privat inverteixi en l'esport i l'activitat física

Òbviament és important coordinar la política transversal amb els agents econòmics de la ciutat, per aconseguir que inverteixin (campanyes esportives, actes esportius, patrocinis...).

3.6. Potenciar la presència del voluntariat de l'esport

Cal considerar la importància de la presència del *voluntariat de l'esport*. Per això caldria facilitar mitjans de tot ordre, sobretot infraestructures, i assegurar i incloure la presència del voluntariat en qualsevol organisme o associació que s'organitzi en l'àmbit de l'esport per a tothom.

2. L'ESPORT I L'ESCOLA

A l'hora de parlar de l'esport en edat escolar cal diferenciar l'esport que es fa en horari escolar del que es fa fora de l'horari escolar.

En horari escolar, els nens i nenes fan educació física i, en algunes escoles, esport. En el Congrés es va plantejar que es bo fomentar l'esport dins l'educació física escolar i que l'entrenador sigui l'educador. *L'esport ha d'educar*.

El Patronat Municipal d'Esports ofereix a totes les escoles de Mataró la possibilitat d'introduir l'esport a les classes d'educació física mitjançant els programes del Servei Esportiu Escolar i el Pla de millora escolar.

El Servei Esportiu Escolar convoca a la pràctica de quatre esports diferents: natació, gimnàstica, atletisme i ciclisme. Durant el curs 2000-2001 van respondre a la convocatòria vint-i-vuit escoles, amb cent seixanta-quatre aules i tres mil sis-cents quaranta-vuit nois i noies.

El ventall de l'oferta esportiva que es fa fora de l'horari escolar és molt més ampli, ja que els nens i nenes el poden fer a l'escola mateix, en una entitat esportiva o en una entitat privada.

Els Jocs Escolars es convoquen per a 6 esports d'equip i 6 esports individuals. Durant el curs 2000-2001 van participar-hi 34 escoles i 13 entitats, amb un total de 141 equips, 1.654 esportistes en esports d'equip i 1.584 en esports individuals.

Aquesta diversificació de l'oferta esportiva fa que l'esport que es practica a l'escola fora de l'horari escolar tingui una davallada lleugera en els Jocs Escolars, no tant sols a Mataró sinó arreu de Catalunya.

De les ponències i comunicacions del Congrés, en podem treure diverses conclusions per tal que els nens i nenes continuïn fent esport a l'escola; cal, però, que hi hagi una sèrie de condicions:

1. Implicació del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.
2. Més dotació econòmica per als consells esportius.
3. Que l'oferta extraescolar del centre formi part del projecte educatiu.
4. Que el professorat d'educació física orienti, coordini i impulsi l'activitat extraescolar.

- 1. Seria interessant de fer un debat en què participessin els clubs i les escoles per parlar de l'esport fora de l'horari escolar.**

Seria convenient que l'organització d'aquest debat la coordinessin les comissions d'esport i escola i d'activitats esportives del Patronat Municipal d'Esports, a fi d'establir la metodologia del debat (qui hi participa, les dates més adequades, els temes i l'enfocament que cal donar al debat).

En aquesta reunió caldria plantejar-nos les qüestions següents

- 1.1. El model d'esport escolar que es vol: esport de lleure o esport de competició.
-

- 1.2. La conveniència o no conveniència de continuar donant el servei esportiu escolar, perquè, quan es va posar en marxa aquest servei a les escoles, públiques no hi havia professorat d'educació física específic.

L'objectiu d'aquest servei era posar els nens i nenes en contacte amb el món esportiu. Un altra dels objectius era poder detectar possibles futurs valors esportius.

Actualment totes les escoles tenen professors d'educació física. És convenient continuar donant aquest servei ?

Pel que fa a la detecció de possibles futurs valors esportius sembla que no s'acompleixi del tot l'objectiu; en segons quines entitats, l'enfocament del servei no és l'adient: per exemple, caldria que els nens i nenes comencessin la gimnàstica de més petits i, pel que fa a la natació, els cursets són per a l'aprenentatge.

No obstinat això, s'acompleix totalment un dels objectius principals pel qual es va crear el servei esportiu de natació: tots els nens i nenes aprenen a nedar.

- 1.3. El Pla de Millora de l'Esport Escolar. Aquest Pla s'ha introduït a les escoles perquè els nens i nenes practiquin esport a les classes d'educació física, i per intentar potenciar aquests esports entre els Jocs Escolars. Com que és un servei de nova creació caldrà veure el rendiment que se'n treu.

- 1.4. Caldria fer un replantejament dels Jocs Escolars, perquè des de la implantació de la reforma, sobretot els de les categories infantil, cadet i juvenil, han tingut una davallada, tal com ja s'ha indicat en alguna ponència del Congrés.

Cal tenir en compte que, a partir de la reforma, els nois i noies d'onze a dotze anys ja van als instituts de secundària, i que els instituts, tot i tenir la voluntat d'implantar l'esport extraescolar, han hagut de passar un procés d'adaptació en tots els sentits.

També caldria esbrinar si l'oferta d'activitat extraescolar, tant esportiva com no esportiva, es gaire àmplia als instituts.

- 1.5. Caldria buscar solucions per a aconseguir que els nois i noies practiquin l'esport a l'escola. S'haurien d'oferir uns Jocs Escolars més adients a les edats que tenen. Potser, una altra de les possibles solucions seria, tal com ja es va indicar en una comunicació
-

del Congrés, organitzar la competició de les categories infantil, cadet i juvenil els dimecres i divendres a la tarda, per a aconseguir que els nois i noies de les escoles que fan esport federat i que, per tant, tenen les competicions els dissabte, puguin participar amb els seus companys en els Jocs Escolars.

1.6. El conflicte que hi ha, tal com es va comentar en una de les ponències, entre els tres sistemes esportius que hi ha a les escoles: esport federat, esport escolar, esport de lleure. Hauríem d'intentar trobar, entre totes les parts implicades, la manera d'arribar a un equilibri entre tots tres.

1.7. Buscar la manera d'arribar a acords entre les escoles i els clubs, per a fomentar els Jocs Escolars sense perjudici ni per a les escoles ni per als clubs.

Abans de plantejar aquesta reunió entre escoles i clubs hauria d'haver-hi un període de reflexió de cada una de les parts implicades.

S'hauria d'establir un calendari de reunions per a poder posar en marxa les aportacions que en surtin.

Aquest calendari podria ser el següent:

1r trimestre de 2003: reunions d'escoles i de clubs per a debatre per separat els punts esmentats abans.

1r trimestre de 2003: reunions conjuntes d'escoles i clubs per a definir les línies d'actuació en l'esport escolar (fora de l'horari lectiu).

Curs 2003-2004: aplicació de les noves línies d'actuació.

Així mateix caldria concretar qui es creu convenient que participi en aquestes reunions.

Clubs: caldria convocar les entitats que tinguin estructura de base sencera (des d'escola d'iniciació a juvenils).

Escoles: caldria convocar els professors d'educació física, els coordinadors esportius de l'activitat extraescolar i als representants de les AMPA, perquè molt sovint són els encarregats de portar a terme l'activitat extraescolar.

- 2. En el congrés, també es va creure que seria interessant poder disposar d'un estudi del que fan els nens i nenes quan surten de l'escola.**

Caldria plantejar una actuació conjunta amb altres departaments de l'Ajuntament per a demanar la col·laboració dels consells escolars en la tramesa d'una enquesta, fàcil de buidar, a tots els escolars de Mataró. L'enquesta ha de fer possible esbrinar l'activitat extraescolar que fan.

- 3. Cursos de formació dirigits als monitors de les escoles. No pas cursos de la federació, perquè no són els adequats.**
- 4. Vetllar per les instal·lacions esportives dels centres escolars i reclamar-ne la millora a les administracions públiques, perquè s'hi pugui dur a terme la pràctica esportiva.**

3. ELS CLUBS ESPORTIUS

CAP A UN NOU MODEL DE CLUBS ESPORTIUS I UN NOU SISTEMA DE SUPORT MUNICIPAL

0. Preàmbul

Dades de l'esport federat a Mataró:

0.1. Clubs

Segons els cens del Patronat Municipal d'Esports, a Mataró tenim 138 clubs, entitats o associacions esportives.

Fan servir les instal·lacions esportives municipals per a la pràctica de l'esport federat, setmanalment: 4.268 esportistes federats, que pertanyen a 281 equips diferents de 56 clubs i que practiquen 17 esports (temporada 2001-2002).

La resta dels clubs federats de la ciutat fan les seves activitats en altres instal·lacions o espais esportius. El nombre exacte d'esportistes no el tenim, però, d'acord amb la informació de què disposem cada setmana hi ha més de 10.000 esportistes federats que practiquen l'esport.

0.2. Les instal·lacions esportives

Primer de tot s'han de comptar *les instal·lacions esportives municipals*: Mataró disposa en aquests moments de 28 instal·lacions esportives amb 48 espais esportius, dels quals el 32% tenen gestió directa, el 38% tenen gestió concertada amb clubs i el 29% tenen gestió mitjançant conveni amb escoles.

Cal afegir-hi *la resta d'instal·lacions esportives del centres d'educació públics i concertats locals*, que no tenen conveni amb l'administració i que acullen un bon nombre d'esportistes mataronins que fan pràctiques físicoesportives.

També cal afegir-hi els *espais naturals a l'aire lliure* que es fan servir per a l'esport federat, com el mar, la via pública (espai urbà), la muntanya, ...

D'altra banda, hem de tenir en compte *les instal·lacions esportives pròpies dels clubs*, que tradicionalment comparteixen components socials i esportius, i en les quals s'inclouen també les seccions d'esport federat.

En darrer lloc, hem de comptar també *les instal·lacions esportives privades* (gimnasos, centres i acadèmies), dins les quals s'acull, bastant sovint, un club federat d'alguna modalitat esportiva que no es fa en cap instal·lació esportiva municipal. Estem parlant de les arts marcial, del billar, de la dansa i el ball, etc.

Tot aquest conjunt forma la xarxa d'instal·lacions esportives de la ciutat de Mataró.

0.3. Suport institucional als clubs

Mitjançant la construcció d'instal·lacions noves, amb la *inversió* de l'Ajuntament de Mataró, amb subvenció o no de les altres administracions.

Mitjançant el *manteniment* anual de les *instal·lacions esportives municipals* cedides als clubs per a la pràctica esportiva, a càrrec del Patronat Municipal d'Esports.

Mitjançant el *suport econòmic directe*, amb un programa de subvencions i beques esportives concedides per concurs públic, amb programes específics com els Plans de millora esportiva, subvencions nominatives per a actes de relleu o per a la gestió i funcionament diaris d'algunes instal·lacions.

Mitjançant el suport *indirecte* a les activitats organitzades pels clubs, com els programes de medicina esportiva, de formació de tècnics i de cessió de trofeus i obsequis.

Un indicador important de la participació dels agents esportius de la ciutat és la *representació ciutadana i esportiva* dels clubs en el Consell Plenari i les comissions de treball del Patronat Municipal d'Esports.

PROPOSTES DE CONCLUSIONS I ACTUACIONS per dur a terme en tres àmbits diferenciats, malgrat les relacions que hi ha entre tots tres: els clubs i l'activitat federada, els clubs i l'esport escolar, i els clubs i l'esport de lleure.

COM A CONCLUSIÓ GENERAL PODEM AFIRMAR QUE SOM DAVANT UNA CRISI DELS CLUBS ESPORTIUS TRADICIONALS

1. COM MILLORAR EL CLUB I LA SEVA ACTIVITAT FEDERADA

1.1. SUPORT A L'ESTRUCTURA I AL FUNCIONAMENT DEL CLUB

1.1.1. Què volen ser els clubs en el futur, en relació amb la legislació i la gestió econòmica i de responsabilitats (civil, penal) ?

Actuacions

- a) Recollir les normatives escrites i altres documents actuals que afectin l'esport i, especialment, el federat: estatuts, registres, lleis i modificacions, plans d'estudis esportius...
- b) Elaborar un *protocol* de qüestions mínimes exigibles, per a repartir i assessorar.
- c) Fixar un calendari d'aplicació a curt termini i de seguiment (caldrà condicionar les ajudes de l'Administració al seu compliment).
- d) Tornar a començar torns de formació de gestió per a directius (establir calendari i temaris)
 - Donar pas als joves com a membres de les juntes directives
 - Aconseguir més presència de la dona en llocs de comandament (tècniques, directives)

1.2. SUPORT A LES INSTAL·LACIONS

- Crear i definir la Xarxa d'Equipaments Esportius, per a cobrir les necessitats futures de Mataró.
 - Millorar les IEM actuals.
-

Cal, en totes dues actuacions:

- El consens amb els usuaris
- Establir calendari
- L'adaptació de les IEM (i dels monitors i responsables) als discapacitats — aquesta actuació també permetrà la creació de nous clubs d'esports adaptats.
- Definir la relació amb els clubs que disposen d'instal·lacions pròpies
- Realitzar l'estudi de l'esport de la ciutat. Aquest estudi i les conclusions extretes de l'estadística d'ús de les instal·lacions esportives municipals ens podran informar del percentatge de població que fa esport, i podrem comparar els resultats amb els dels estudis relatius a Catalunya en general i amb els d'altres ciutats semblants. Aquest estudi també ens permetrà aportar dades sobre la importància de l'esport a la nostra societat i, a la vegada, cercar més suport de les institucions com l'Ajuntament, la Diputació i la Generalitat.
- Contractar un nou tècnic d'esports en el Patronat, responsable del servei d'instal·lacions esportives municipals (establir calendari i actuacions immediates)

1.3. Suport en medicina de l'esport —cal tenir en compte els conceptes d'higiene, d'aptitud físicoesportiva i de lesió— orientat sempre a la salut.

- Millorar el servei de medicina actual: complir les funcions encomanades (seleccionar, orientar, vigilar i tractar els esportistes federats) i desenvolupar més les accions del contracte vigent.
- Ampliar els serveis de medicina amb nous concursos i per a noves empreses (noves contractacions amb ampliació de recursos).
- Vetllar per les responsabilitats dels clubs en matèria de salut (responsabilitats mèdiques) i per la responsabilitat civil.
- Aprofundir en la formació específica dels responsables de l'esport (professors, monitors i tècnics) amb cursets, xerrades i jornades monogràfiques de medicina esportiva i salut (jornades teòriques i pràctiques i reciclatge continuat)
- Mancomunar els serveis mèdics necessaris d'entitats similars, per reduir costos

1.4. Desenvolupar sistemes d'ajuda als clubs que no fan servir instal·lacions esportives municipals:

- a) Amb instal·lacions pròpies o privades:
-

- Què necessiten ?
- Què podem oferir-los ?

b) Suport especial als clubs que practiquen esports a la natura:

- Atenció especial al local social, destinada al manteniment o com a suport indirecte (biblioteca, guies, ...)
- Suport a la llicència esportiva federada i a les assegurances que haurien de ser obligatòries
- Com a actuació específica relacionada amb l'escalada: adquisició d'un rocòdrom mòbil per a tota la ciutat

1.5. Replantegar la qüestió del patrocini

- Crear estratègies noves per a trobar “un valor afegit: la marca de l'esport local”, amb el suport de la imatge de la ciutat (suport multisectorial: turisme, econòmic, social). Parlar amb Presidència, amb l'IMPEM...
- Cercar altres idees per a recaptar diners, com per exemple la vinculació amb propostes socials i humanístiques, la creació de premis, programes ADO locals
- Instaurar una oficina local del patrocini, per a coordinar totes les actuacions anteriors a més d'altres d'específiques, com la creació de dossiers escrits de presentació.
 - Contractació específica de serveis esportius per l'Agència Municipal d'Entitats
 - Contractació d'una empresa de màrqueting i publicitat exterior o semblant
- Crear un pla de desenvolupament de projectes diferents per cada una de les distintes associacions comercials de la ciutat, per a diversificar la demanda
 - Convenis amb el comerç local, per esports, per programes, per nivells (primers equips - imatge; resta d'equips federats; iniciació i esport escolar...)
 - Pla de descomptes en materials i roba esportiva: crear el *carnet de l'esportista local*.

1.6. Reflexionar i adequar tots els serveis, programes i aportacions del Patronat Municipal d'Esports als clubs:

CANVI DE LES SUBVENCIONS ECONÒMIQUES PER SERVEIS, MATERIALS, CONTRACTACIONS, ... :

- Canviar les subvencions econòmiques destinades a promoció, mitjançant concurs públic, per nous serveis d'iniciació esportiva extraescolar.
-

- Replantear els acords dels convenis dels plans de millora i d'imatge o els criteris d'aplicació: sistema de selecció i durada, nous esports, noves contrapartides, noves obligacions
- Redactar fórmules noves, competències noves, que serveixin per a replantejar els sistemes de gestió de les instal·lacions esportives municipals compartides pels clubs usuaris o amb concessió administrativa

1.7. Altres actuacions

- Donar suport especial a l'esport femení federat. Per a poder decidir el tipus de suport que convé prestar cal basar-se en els resultats de l'estudi estadístic i de l'estudi sobre la destinació de recursos actuals.
- Millorar l'educació esportiva del practicant esportiu i de l'espectador consumidor mitjançant els clubs:
- Elaborar un Pla de formació: estudi sobre els monitors esportius –cens– (qui són, titulacions)
 - Borsa de monitors
 - Fer servir Internet – fòrum, formació contínua, intercanvis...
 - Línies de treball – en l'esport federat
 - Establir jerarquies i itineraris per esports
 - Establir una “marca de ciutat” de formació mínima amb requisits preestablerts (escolars, monitor local, etc.)
- Demanar més suport als mitjans de comunicació locals, especialment per als esports amb menys repercussió i minoritaris (noves publicacions, aportacions econòmiques per promocions regulars de certs esports i clubs...)
- Donar suport a les noves tecnologies i a la modernització: Internet, correu electrònic...
 - Fer ús del nou web municipal (dates esportives, planes dels clubs...)

2. NOVA RELACIÓ AMB L'ESPORT DE BASE I L'ESCOLA

2.1. Cal trobar una nova relació entre clubs i escoles. La iniciació esportiva s'ha de fer a l'escola, bàsicament en l'aspecte educatiu. Per això cal:

- Elaborar una nova normativa local, per a establir el pas dels nens des de les escoles als clubs: edats, sistemes, obligacions.
- Regular els clubs perquè disposin d'un sol equip federat per categoria.

2.2. Regular la relació especial que hi ha entre el món del futbol local i el món escolar:

- Estudiar la solució a la manca d'instal·lacions de futbol a les escoles i buscar acords amb els clubs del territori: nens als clubs en horari extraescolar, monitors a les escoles en horari escolar (desplaçament a la instal·lació)
- Elaborar fitxes de futbol (tipus handbol) perquè la Comissió de Clubs de Futbol de Mataró doni suport, en horari escolar, als mestres d'educació física
- reconvertir els equips benjamins i alevins de futbol a 11 federat a futbol a 7 escolar

2.3. Actualitzar el Servei Esportiu Escolar del Patronat d'acord amb el rendiment esportiu que se'n treu i amb l'activitat extraescolar que se'n deriva.

2.4. Fer reunions conjuntes entre les comissions d'activitats esportives i d'esport i escola del Patronat per a reflexionar i estudiar l'esport de base.

3. RETROBAMENT DELS CLUBS AMB L'ESPORT DE LLEURE, L'ESPORT PER A TOTHOM

3.1. OBRIR-SE ALS SOCIS I A LA CIUTAT

- 3.1.1. Mantenir l'equilibri entre l'esport federat i l'esport de lleure dels associats dels clubs que disposen d'instal·lacions pròpies, cercant noves propostes, com la col·laboració entre clubs semblants per a oferir més serveis.
- 3.1.2. Tenir en compte les noves pràctiques esportives que apareixen entre, els col·lectius de joves, de dones i de disminuïts.
- 3.1.3. Tendir a la professionalització del voluntariat tradicional dels clubs, especialment d'alguns càrrecs específics. Així els clubs tindrien un funcionament similar al funcionament d'una empresa de serveis esportius. Caldria tenir en compte, entre el voluntariat, el col·lectiu de gent gran, que tenen temps lliure per a treballar als clubs.
- 3.1.4. Tenir en compte la franja d'edats compreses entre trenta i cinquanta-cinc anys, en la qual els esportistes deixen les competicions federades (categories de veterans). (S'hauria de reservar espai a les instal·lacions esportives municipals per a aquestes pràctiques i recomanar a les privades que fessin el mateix.)
- 3.1.5. Participar en la proposta "d'esportivitzar" la ciutat promocionant els esports al carrer.

3.2. FER UN ESTUDI DE LA PRÀCTICA DE L'ESPORT A LA CIUTAT

Cal disposar de les dades relatives a la pràctica de l'activitat física i esportiva a la ciutat, que serviran per a estudiar les dades en tots els àmbits (lleure, escolar i federat).

3.3. INCENTIVAR ELS CLUBS PERQUÈ EXPLIQUIN I DONIN INFORMACIÓ DE LES ACTIVITATS QUE FAN I DELS SERVEIS QUE PRESTEN

Caldria que, a més dels mitjans propis, fessin servir els recursos i serveis que l'Ajuntament els pot oferir: l'Ofiac, el telèfon 010, Internet, el lloc web de l'Ajuntament o d'altres que puguin crear-se. (També podrien complementar la informació que donen amb una guia d'actes de relleu –actes no federats i oberts a tothom.)

4.- ANNEX

ANNEX DE CONCLUSIONS I ACTUACIONS COMUNES EN TOTS ELS ÀMBITS

0. PREÀMBUL

En aquest apartat recollim totes les qüestions plantejades en el Congrés que, tenint en compte la complexitat de tractar-les per separat, reclamen la intervenció de tots els serveis en comú.

Aquestes qüestions s'han analitzat per separat en cada un dels apartats desenvolupats (lleure, escola i club). Si s'aprofités, però, la transversalitat, es podrien dur a terme actuacions, concebudes d'acord amb aquest model, que serien més eficients i eficaces.

Estem parlant de qüestions com la formació, les instal·lacions esportives i els estudis de l'activitat física i esportiva de la població.

El procediment que hem seguit ha consistit a fer una reflexió particular sobre cada qüestió dins l'àmbit en què ha aparegut, però les actuacions concretes es plantegen en aquest annex, en el qual es recullen totes.

Així doncs, les indiquem a continuació:

1. LES INSTAL·LACIONS ESPORTIVES

a) Creació de la XARXA D'EQUIPAMENTS ESPORTIUS LOCALS

- a.1. Definició del que tenim (quina oferta hi ha): cens catàleg
- a.2. Quina demanda hi ha ?
- a.3. Què tenim previst a curt termini?
- a.4. Què falta, què necessitem, segons la relació entre l'oferta i la demanda ?
- a.5. Incorporar idees noves, amb calendari i tenint en compte les possibilitats que hi ha
 - a.5.1. Incloure en el mapa local les possibles *noves zones esportives de remodelació*
Per exemple: als barris de Cerdanyola i de Rocafonda, Palau, l'Havana

b) Adaptació als discapacitats: SUPRESSIÓ DE BARRERES ARQUITECTÒNIQUES

- b.1. Pla d'adaptació a les IEM existents
- b.2. Ampliar aquesta actuació a les noves IEM i a la resta de les IE de Mataró (aplicar la normativa legal i vetllar perquè es compleixi) —incloses les instal·lacions escolars públiques i concertades i les dels clubs i centres esportius.
- b.3. Ampliar aquesta actuació a la resta de locals municipals i privats on es puguin fer activitats esportives adaptades

c) Dotar les IEM i altres IE, i els locals municipals adients, de materials mínims, i aconseguir que ofereixin horaris que permetin fer activitats físiques esportives:

- c.1. Als discapacitats
- c.2. A la gent gran
- c.3. De lleure (en aquest cas, també en espais urbans)

2. LA FORMACIÓ:

a) Pla de formació específica per a monitors de:

- a.1. L'activitat física i l'esport per als discapacitats (esport adaptat)
- a.2. L'activitat física de lleure: per adults, per a la gent gran...
- a.3. L'activitat esportiva escolar (promoció extraescolar) diferent dels cursets oficials federats.
- a.4. Cursets oficials federats
- a.5. Formació i reciclatge en temes de medicina esportiva i salut

b) Pla de formació per a dirigents esportius

- c) Pla de formació per a àrbitres, amb cursos oficials i no oficials
- d) Establir lligams entre el monitoratge esportiu i els llocs de treball (jaciments de noves formes d'ocupació: relació amb l'IME i l'IMPEM)

3. L'ESTUDI DE LA PRÀCTICA ESPORTIVA A MATARÓ

Caldria estudiar:

- a) La pràctica d'activitats físcoesportives de la població mitjançant les d'eines que fa servir l'Ajuntament de manera transversal per a conèixer altres temes (com el Pla de civisme...)
- b) Les activitats que fan els nens quan surten de l'horari lectiu escolar, per mitjà d'enquestes sobre les activitats extraescolars en general, en col·laboració amb els consells escolars i certs departaments de l'Ajuntament.
- c) L'oferta del mercat i la demanda d'activitats físiques per a la dona adulta
- d) L'esport federat de la ciutat —no tant sols a les instal·lacions esportives municipals— per a poder establir un marc de comparació amb altres ciutats semblants a la nostra

Per a tot això, proposem que es faci una sol·licitud adreçada a l'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona per a la realització d'un estudi complet de l'activitat física i de la pràctica esportiva a Mataró, tal com s'ha fet en altres ciutats i poblacions de la demarcació de Barcelona.

5. TEMPORALITZACIÓ

CALENDARI D'ACTUACIONS

1. A CURT TERMINI

Les actuacions que no signifiquen cap despesa econòmica afegida o que ja la tenen aprovada i consolidada en el pressupost actual.

2. A MITJÀ TERMINI

Les actuacions que s'hagin de dur a terme en un període de temps breu i que signifiquin despeses petites assumibles en el pressupost ordinari.

3. A LLARG TERMINI

Les actuacions que comportin una inversió important i de les quals, per tant, calgui aprovar el projecte i el pressupost, i cercar-ne el finançament. Per això caldrà un període de temps més llarg.

4. ALTRES ACTUACIONS PER ESTUDIAR

Les actuacions no quantificables econòmicament en l'actualitat. Caldrà estudiar-les i concretar-les en el futur, per a situar-les aviat en els nivells superiors esmentats.

Per a dur a terme totes aquestes actuacions caldrà dotar econòmicament les diferents partides de l'Ajuntament de Mataró i del Patronat Municipal d'Esports en els exercicis pressupostaris.

COMISSIÓ ORGANITZADORA DEL CONGRÉS

- President:
 - **Sr. Francesc Melero**, president del Patronat Municipal d'Esports
 - Vocals:
 - **Sr. José Antonio Blasco** - representant dels centres d'educació
 - **Sr. Francisco Cortés** – representant de les entitats esportives
 - **Sr. Valentin Fernández** – representant de les entitats esportives
 - **Sr. Lluís Garcia** – representant de les persones de reconegut prestigi
 - **Sra. Quiteria Guirao** – representant del grup municipal d'Iniciativa per Catalunya-els verds
 - **Sr. Ricard Martínez** – representant de les persones de reconegut prestigi
 - **Sra. Adriana Martínez** – representant del grup municipal de Convergència i Unió
 - **Sra. Alicia Romero** – representant del grup municipal dels Socialistes
 - **Sr. Joaquim Torras** – representant dels centres d'educació
 - Redacció tècnica:
 - **Sr. Pere Robert** – Director del Patronat Municipal d'Esports
 - **Sr. Antoni Aris** – Tècnic d'esports del servei de Lleure
 - **Sr. Salvador Grabulosa** – Tècnic d'esports del servei d'activitats esportives
-

- **Sra. Anna Pujol** – Directora de la Piscina Municipal
- **Sra. M. Teresa Saborido** – Tècnica d'Esports del Servei d'Esport i Escola

AGRAÏMENTS:

Al Centre de Normalització Lingüística Maresme Mataró